

**ПОГОДЖЕНО**  
Протокол засідання педагогічної  
ради Бронницької гімназії  
від «30» серпня 2024 № 7  
Голова педагогічної ради

  
М.П. **В.П.Зайчук**



**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
Наказ Бронницької гімназії  
від «30» серпня 2024 № 41-о

Директор  **В.П.Зайчук**  
М.П.



# **Освітня програма**

## **Бронницької гімназії**

### **Городоцької сільської ради**

### **на 2024-2025 навчальний рік**

## ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
<b>РОЗДІЛ I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ.....</b>	<b>11</b>
<b>РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ.....</b>	<b>13</b>
<b>РОЗДІЛ III. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ.....</b>	<b>15</b>
<b>РОЗДІЛ IV. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ.....</b>	<b>21</b>
<b>РОЗДІЛ V. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ.....</b>	<b>29</b>
<b>РОЗДІЛ VI. ІНШІ СКЛАДОВІ, ЩО ВРАХОВУЮТЬ СПЕЦИФІКУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....</b>	<b>38</b>

## ВСТУП

Бронницька гімназія Городоцької сільської ради у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом закладу освіти.

Освітня програма Бронницької гімназії є наскрізною, охоплює освіту на 0 (дошкільна освіта), I (початкова освіта) та II (базова середня освіта) ступенях навчання. Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності школи.

Головною метою гімназії є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями закладу освіти є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості здобувача освіти, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового

способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

нульовий ступінь – дошкільна освіта;

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь - базова середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних

кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

<b>Компетентність</b>	<b>Уміння</b>
<b>Вільне володіння державною мовою</b>	<p>- здійснювати усну й письмову комунікацію (говоріння, слухання, читання, письмо) на основі знання функцій мови, ресурсів (словника, граматики) і норм сучасної української літературної мови, особливостей стилів мовлення та основних художніх та інформаційних (нехудожніх) жанрів, типів мовної взаємодії</p> <p>- отримувати й опрацьовувати інформацію з різноманітних (звукових/аудіальних, друкованих, цифрових) джерел, критично її осмислювати та використовувати в усній та письмовій взаємодії для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей</p> <p>-відповідально, з усвідомленням впливовості мови та цінності державної мови як мови міжнаціональної взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей в різних життєвих ситуаціях (навчальних, професійних тощо), <u>творчого самовираження</u></p>
<b>Здатність спілкуватися рідною мовою (у разі відмінності від державної)</b>	<p>-здійснювати усну й письмову комунікацію (говоріння, слухання, читання, письмо) на основі знання функцій мови, ресурсів (словника, граматики) і норм рідної мови, особливостей стилів і жанрів мовлення</p> <p>-отримувати й опрацьовувати інформацію з різноманітних (звукових/аудіальних, друкованих, цифрових) джерел і критично її осмислювати та використовувати в усній та письмовій взаємодії для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей</p> <p>-відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей в різних життєвих ситуаціях (навчальних, професійних тощо), творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та на досвід комунікації державною мовою</p>
<b>Здатність спілкуватися іноземними мовами</b>	<p>-ситуативно прийнятно та ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати й обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди й переконання в усній та письмовій формах (слухання, говоріння, читання, письмо) в різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, професійних, громадських тощо), спираючись на знання лексики й граматики відповідної мови, її норм, соціокультурної специфіки, особливостей міжкультурної комунікації та на досвід комунікації державною мовою</p>
<b>Математична компетентність</b>	<p>розвивати й застосовувати математичне мислення для:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-розв'язання широкого спектру проблем у повсякденному житті;</li> <li>-моделювання процесів і ситуацій із застосуванням математичного апарату;</li> <li>-усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому й суспільному житті людини.</li> </ul>

<b>Компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій</b>	<p>застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- пояснення світу природи, визначення питань і формулювання висновків на основі отриманої інформації;</li> <li>- розуміння змін, спричинених людською діяльністю, і відповідальність особи як громадянина за наслідки цієї діяльності</li> </ul>
<b>Інноваційність</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- реагувати на зміни та долати труднощі, бути відкритим до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, заклад освіти, громада тощо), визначати й ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб займатися навчанням упродовж усього життя та досягати успіхів у ньому</li> </ul>
<b>Екологічна компетентність</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- усвідомлення екологічних основ природокористування;</li> <li>- дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів;</li> <li>- розуміння контексту і взаємозв'язку господарської людської діяльності і важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства</li> </ul>
<b>Інформаційно-комунікаційна компетентність</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- впевнене, критичне й відповідальне використання цифрових технологій для розвитку й спілкування;</li> <li>- здатність безпечно та етично застосовувати засоби інформаційно-комунікаційної компетентності в навчанні та інших життєвих ситуаціях</li> </ul>
<b>Навчання впродовж життя</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- визначати власні потреби у плані розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, пошуку можливостей для навчання й розвитку;</li> <li>- спроможність вчитися й працювати як у колективі, так і самостійно, організувати своє навчання, оцінювати його й ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна</li> </ul>
<b>Громадянські та соціальні компетентності</b>	<p>пов'язані з ідеями демократії, моралі, справедливості, рівності, свободи, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- спроможність діяти як відповідальний громадянин та брати повноцінну участь у громадському й суспільному житті, зокрема школи та класу, спираючись на розуміння духовно-моральних, соціальних, економічних і політичних понять і сталого розвитку, критичне оцінювання основних подій національної, європейської та світової історії, а також повагу до прав людини й верховенства права, поцінування культурного розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України;</li> <li>- виявлення поваги до інших та толерантності, вміння конструктивно співпрацювати, співчувати та діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального й фізичного добробуту та здоров'я; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки й спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та базуються на загальноприйнятих моральних цінностях;</li> </ul>

	спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності
<b>Культурна компетентність</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-стійкий інтерес до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу;</li> <li>-шанобливе ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин України, інших країн і народів;</li> <li>-здатність розуміти й шанувати творчі способи вираження та передачі ідей і смислів в різних культурах через різні види мистецтва й інші культурні форми;</li> <li>-прагнення до розвитку й вираження власних ідей, почуттів засобами культури й мистецтва</li> </ul>
<b>Підприємливість і фінансова грамотність</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, перетворюючи їх на цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності;</li> <li>-здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою, уміння розв'язувати проблеми, готовність брати відповідальність за власні рішення, здатність працювати в команді заради планування та здійснення проєктів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність</li> </ul>

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

<b>Читання розумінням</b>	з	<ul style="list-style-type: none"> <li>-сприймати, розуміти інформацію, записану (передану) різним способом або відтворену технічними пристроями виявляти припущення та інформацію, надану в тексті в неявному вигляді;</li> <li>-доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні умовиводи фактами з тексту та неявними доказами висловлювати ідеї, пов'язані з новим розумінням тексту після його аналізу та добору контраргументів</li> </ul>
<b>Висловлення власної думки усно й письмово</b>		передавати словесно власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації та обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії
<b>Критичне та системне мислення</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>-визначати характерні ознаки явищ, подій, ідей;</li> <li>-аналізувати й оцінювати доказовість і вагу аргументів у судженнях, враховувати протилежні думки і контраргументи відрізняти факти від їхньої інтерпретації, розрізняти спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси й способи для оцінювання надійності кількісних і якісних доказів та достовірності інформаційних джерел</li> </ul>
<b>Творчість</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>-творче мислення, продукування нових ідей, використання ідей інших та їх доопрацювання;</li> <li>-застосування знань з різних предметів і галузей для створення нових об'єктів, ідей;</li> <li>-вміння випробовувати нові ідеї з обґрунтованим ризиком під час висловлення та впровадження нового</li> </ul>
<b>Ініціативність</b>		активний пошук і пропонування рішень для розвитку й перевірки ідей та вирішення проблем (створення цінностей)
<b>Логічне</b>		висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані

<b>обґрунтування позиції</b>	міркування у вигляді умовиводів/суджень, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів
<b>Конструктивне керування емоціями</b>	-розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших; -розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, та вживати заходів, які відповідають емоційному стану, на основі усвідомлення того, що особа може керувати емоціями, знає способи налаштування себе на продуктивну діяльність
<b>Оцінювання ризиків</b>	розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на велику кількість чинників
<b>Ухвалення рішень</b>	оцінювати способи розв'язання проблем, враховуючи їхні етичні, правові, екологічні та суспільні наслідки
<b>Розв'язування проблем</b>	формулювати проблеми і представляти їх різними способами обирати й отримувати дані для вирішення проблем з надійних джерел, застосовуючи різні прийоми/стратегії розв'язання/вирішення проблем
<b>Співпраця з іншими</b>	-обґрунтовувати користь взаємодії під час спільної діяльності; -планувати свою і групову роботу, підтримувати учасників групи; -допомагати та спонукати/заохочувати інших до досягнення спільної мети

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.



Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

**Освітня програма визначає:**

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою
- 2) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;
- 3) навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;
- 4) перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- 5) опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;
- 6) інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої та профільної середньої освіти.

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- «Про дошкільну освіту».

### **Нульового ступеня (дошкільна освіта):**

➤ Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське довкілля 2022р», рекомендована Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України (лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 09.12.2011 № 1/11- 11601);

➤ Листа МОН № 1/12490-23 від 21.08.23 року «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2023/2024 навчальному році».

### **I ступеня (початкова освіта):**

➤ КОНЦЕПЦІЇ реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»);

➤ Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020).

➤ Для 1-2 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272);

➤ Для 3-4 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273).

### **II ступеня (базова середня освіта):**

5-6 класи (адаптаційний цикл базової середньої освіти):

➤ Наказу МОН України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

➤ Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова КМУ від 30.09.2020 №898);

7 клас (цикл базової середньої освіти):

➤ Наказу МОН України від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

➤ Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова КМУ від 30.09.2020 №898);

8 - 9 класи:

➤ Наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, таблиця 1).

➤ Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти постановою КМУ від 23.11.2011 №1392.

## I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

*Початкова освіта* здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Навчання за освітньою програмою *базової середньої освіти* можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

*Базова середня освіта здобувається*, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти (**5-7 класи**), відповідно до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 09 серпня 2024 року № 1120.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

**Учні 8-9 класів** розпочинають здобуття базової середньої освіти з 1 вересня поточного навчального року відповідно до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 20.04.2018 року лютого 2021 року № 405. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

## **II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНИМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКИМА НАВЧАННЯ**

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2022-2023 навчальний рік становить:

- для учнів 1-х класів школи складає 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2-х класів - 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 4-х класів - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 5-х класів - 1085 годин/навчальний рік;
- для учнів 6-х класів - 1190 годин/навчальний рік;
- для учнів 7-х класів - 1225 годин/навчальний рік;
- для учнів 8-х класів - 1207,5 годин/навчальний рік,
- для учнів 9-х класів - 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 1- 4 класів (додаток 1), для 5-6 класів (додаток 2), для 7 класу (додаток 3), для 8-9 класів (додаток 4).

### **Перелік освітніх галузей для 1-2-х класів**

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

### **Перелік освітніх галузей для 3-4-х класів**

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

### **5-7 класи НУШ**

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька
- Фізична культура

Перелік освітніх галузей для школи II ступеня

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика

- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани II ступеня передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової та повної загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Освітня програма не включає освітні послуги, які надає школа за батьківські кошти.

Години варіативної складової розподіляються на:

- індивідуальні заняття та консультації;
- введення курсів за вибором, факультативів.

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах першого та другого ступенів навчання.

### **ІІІ. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН МІЖ ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ ПЕВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ**

#### **Загальні засади**

Форма власності: комунальна.

Режим роботи навчального закладу: п'ятиденний.

Мова навчання: українська.

#### **Структура 2024-2025 навчального року**

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр – 2 вересня - 20 грудня 2024 року,

II семестр – 13 січня – 30 травня 2025 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – 28.10.2024 – 02.11.2024 (початок занять 04.11.2024)

зимові – 23.12.2023 - 11.01.2024 (початок занять 13.01.2025)

весняні – 24.03.2024 - 29.03.2024 (початок занять 31.03.2025)

Початок занять – о 8.00 год.

Тривалість уроків у початковій та основній школах - відповідно до статті 16 закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- у 1-х класах – 35 хвилин,
- у 2-4-х – 40 хвилин,
- у 5-9-х – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ №2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: малих перерв тривалістю 10 хвилин, великих - тривалістю 20 хвилин (після другого і третього уроків).

**Факультативні заняття і курси за вибором** проводяться в період основних занять із обов'язковою перервою за затвердженим розкладом.

У 2023 - 2024 навчальному році у закладі освіти сформовано 9 класів.

#### **Мережа класів та контингент учнів**

№ п/п	Клас	Всього учнів
1	1	7
2	2	10
3	3	12
4	4	12
5	5	13
6	6	9

7	7	11
8	8	15
9	9	12
<b>Всього</b>		101

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додатки 1-4).

Поділ класів на групи (за потреби) здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів» та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

За рахунок варіативної складової виділено на додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, а саме алгебри 8 кл (1 год), у 9 кл (1 год), на збільшення годин української мови у 8 класі (1 год) та у 9 кл (1 год). За рахунок варіативної складової виділено на індивідуальні заняття та консультації з матем (5кл 1 год), з укромови (5кл 1 год), українська мова (6 кл 1 год), українська мова (7 кл) 0,5 год), українська мова (9 кл) 1 год, матем (8кл) 1 год .

Ці плани дають змогу, в залежності від потреб учнів, готувати учнів старших класів до профільного навчання. Навчальне навантаження на учня у всіх класах витримано в межах норми.



**Додаток 1**

до освітньої програми I ступеня, складений відповідно до таблиці 1 типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., 1-2 класи, (наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22)

**Навчальний план для 1-2 класів**

Навчальні предмети	Кількість годин у класах на тиждень (на рік)		
	1	2	Разом
<b>Мовно-літературна, в тому числі:</b>	9(315)	10(350)	<b>19(665)</b>
<b>Українська мова та літературне читання</b>	7 (245)	7 (245)	<b>14(480)</b>
<b>Іноземна (англійська) мова</b>	2 (70)	3 (105)	<b>5(175)</b>
<b>Математика (математична)</b>	4 (140)	4 (140)	<b>8(280)</b>
<b>Я досліджую світ</b> (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3 (105)	3 (105)	<b>6(210)</b>
Дизайн і технології (технологічна)	1(35)	1(35)	<b>2(70)</b>
Інформатика (Інформативна)	-	1(35)	<b>1(35)</b>
Мистецтво (Мистецька)	2(70)	2(70)	<b>4(140)</b>
Фізична культура (Фізкультурна)	3(105)	3(105)	<b>6(210)</b>
<b>Усього</b>	22 (770)	24 (840)	<b>46 (1610)</b>
<b>Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</b>	<b>1(35)</b>	<b>1(35)</b>	<b>2(70)</b>
<b>Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня</b>	<b>20(700)</b>	<b>22(770)</b>	<b>42 (1470)</b>
<b>Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (безурахування поділу класів на групи)</b>	<b>23(805)</b>	<b>25(875)</b>	<b>48 (1680)</b>

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну (скорочену) тривалість уроків у 1 класі - 35 хв., 2-4 класах - 40 хв. Також виділено з варіативної складової додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, а саме на вивчення української мови у 1 кл (1 год), у 3 кл (1 год), у 2кл (1 год), у 4 кл (1год).

**Додаток 2**

до освітньої програми I ступеня, складений відповідно до таблиці 1 Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 класи, (наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22)

**Навчальний план для 3-4 класів**

<b>Навчальні предмети</b>	<b>Кількість годин у класах на тиждень (на рік)</b>		
	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>Разом</b>
<b>Мовно-літературна, в тому числі:</b>	10(350)	10(350)	<b>20(700)</b>
<b>Українська мова та літературне читання</b>	7 (245)	7 (245)	<b>14(490)</b>
<b>Іноземна (англійська) мова</b>	3 (105)	3 (105)	<b>6(210)</b>
<b>Математика (математична)</b>	5 (175)	5 (175)	<b>10(350)</b>
<b>Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)</b>	3 (105)	3 (105)	<b>6(210)</b>
Дизайн і технології (технологічна)	1(35)	1(35)	<b>2(70)</b>
Інформатика (Інформативна)	1(35)	1(35)	<b>2(70)</b>
Мистецтво (Мистецька)	2(70)	2(70)	<b>4(140)</b>
Фізична культура (Фізкультурна)	3(105)	3(105)	<b>6(210)</b>
<b>Усього</b>	<b>25(875)</b>	<b>25(875)</b>	<b>50(1750)</b>
<b>Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</b>	<b>1(35)</b>	<b>1(35)</b>	<b>2(70)</b>
<b>Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня</b>	<b>23(805)</b>	<b>23(805)</b>	<b>46(1610)</b>
<b>Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (безурахування поділу класів на групи)</b>	<b>26(910)</b>	<b>26(910)</b>	<b>52(1820)</b>

**Додаток 3**  
до освітньої програми  
для 5-9 класів закладів загальної  
середньої освіти (наказ МОН України  
№1120 від 09.08.2024)

**Навчальний план для 5 - 6 класів**

Освітні галузі	Предмети	5 клас		6 клас	
		Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік
<b>Мовно-літературна</b>	Українська мова	4	140	4	140
	Українська література	2	70	2	70
	Зарубіжна література	2	70	2	70
	Іноземна мова (англ. мова)	3,5	122,5	3,5	122,5
<b>Математична</b>	Математика	5	175	5	175
<b>Природнича</b>	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5	52,5	1,5	52,5
<b>Соціальна і здоров'язбережувальна</b>	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	35	1	35
	Етика	0,5	17,5	0,5	17,5
<b>Громадянська та історична</b>	Вступ до історії України та громадянської освіти	3	105	-	-
	Історія України.	-	-	1	35
	Всесвітня історія.			1	<b>35</b>
<b>Інформатична</b>	Інформатика	1,5	52,5	1,5	52,5
<b>Технологічна</b>	Технології	2	70	2	70
<b>Мистецька</b>	«Музичне мистецтво»	1	35	1	35
	«Образотворче мистецтво»	1	35	1	35
<b>Фізична культура</b>	Фізична культура	3	105	3	105
<b>Разом (без фізичної культури + фізична культура)</b>		<b>26+3</b>	<b>910+105</b>	<b>29+3</b>	<b>1015+105</b>
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		<b>2</b>	<b>70</b>	<b>1</b>	<b>35</b>
<b>Гранично допустиме навчальне навантаження</b>		<b>28</b>	<b>980</b>	<b>31</b>	<b>1085</b>
<b>Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)</b>		<b>28+3</b>	<b>980+105</b>	<b>31+3</b>	<b>1085+105</b>

**Додаток 4**  
до освітньої програми  
для 5-9 класів закладів загальної  
середньої освіти (наказ МОН України  
№1120 від 09.08.2024)

**Навчальний план для 7 класу**

Освітні галузі	Предмети	7 клас	
		Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік
Мовно-літературна	Українська мова	3	140
	Українська література	2	70
	Зарубіжна література	2	52,5
	Іноземна мова (англ. мова)	3,5	122,5
Математична	Алгебра	3	105
	Геометрія	2	70
Природнича	Біологія	2,5	87,5
	Географія	2	70
	Хімія	1	35
	Фізика	2	70
Соціальна і здоров'язбе режувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	35
Громадянська та історична	Громадянська освіта	0,5	17,5
	Історія України.	1	35
	Всесвітня історія.	1	35
Інформатична	Інформатика	2	70
Технологічна	Технології	1	35
Мистецька	Музичне мистецтво	1	35
	Образотворчк мистецтво	1	35
Фізична культура	Фізична культура	3	105
<b>Разом (без фізичної культури + фізична культура)</b>		<b>31,5+3</b>	<b>910+105</b>
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0,5	17,5
<b>Гранично допустиме навчальне навантаження</b>		<b>32</b>	<b>1120</b>
<b>Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)</b>		<b>32+3</b>	<b>1120+105</b>

**Додаток**

до освітньої програми II ступеня,  
складений відповідно до таблиці 1  
Типової освітньої програми (наказ  
МОН України від 20.04.2018 №405)

**Навчальний план для 8-9 класів**

Освітня галузь	Предмети	Кількість годин у класах на тиждень		
		7	8	9
Мовно-літературна	Українська мова	2,5+0,5	2+1	2+1
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова (англ. мова)	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2
Громадянська та історична	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	-	-
	Мистецтво		1	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-
Математична	Математика	-	-	-
	Алгебра	2+1	2+1	2+1
	Геометрія	2	2	2
Природнича	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
<b>Разом</b>		<b>28+3</b>	<b>28,5+3</b>	<b>30+3</b>
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації (використано). З них:		2,5	3	3
<b>Курси за вибором:</b>			<b>0,5</b>	<b>0,5</b>
Рідний край			<b>0,5</b>	<b>0,5</b>
Індивідуальні заняття та консультації		1	<b>0,5</b>	<b>0,5</b>
Додатковий час на вивчення предметів інваріантної складової		1,5	2	2
<b>Гранично допустиме навчальне навантаження</b>		<b>32(1120)</b>	<b>33(1155)</b>	<b>33(1155)</b>
Всього (без урахування поділу класів на групи)		<b>30,5+3 (1172,5)</b>	<b>31,5+3 (1207,5)</b>	<b>33+3 (1260)</b>

**V. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ЗАТВЕРДЖЕНИХ ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ, ЩО МІСТИТЬ ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ**

**I СТУПІНЬ**

<b>Предмет</b>	<b>Програма</b>
<b>1 клас</b>	
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (1-2 класи). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Математика	
Англійська мова	
«Я досліджую світ»	
«Мистецтво»	
Фізична культура	
<b>2 клас</b>	
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (1-2 класи). Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Математика	
Англійська мова	
«Я досліджую світ»	
«Мистецтво»	
Фізична культура	
Я досліджую світ (інформатика)	
<b>3 клас</b>	
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко 3-4 класи. Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22
Математика	
Англійська мова	
«Я досліджую світ»	

<b>«Мистецтво»</b>	
<b>Фізична культура</b>	
<b>Інформатика</b>	
<b>4 клас</b>	
<b>Українська мова</b>	<b>Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко 3-4 класи. Наказ МОН України від 12.08.2022 № 743-22</b>
<b>Математика</b>	
<b>Англійська мова</b>	
<b>«Я досліджую світ»</b>	
<b>«Мистецтво»</b>	
<b>Фізична культура</b>	
<b>Інформатика</b>	

## II СТУПІНЬ

Предмет	Програма
<b>5 клас</b>	
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Іноземна мова (англ. мова)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніук Т.В.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Етика	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В., Барна О.В.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)



<b>Технології</b>	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)(наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Інтегрований курс «Мистецтво»</b>	Модельна навчальною програма «Мистецтво. 5–6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Фізична культура</b>	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоець Г. А., Дутчак М. В.) (наказ МОН України від 22.08.2024 № 1185)
<b>6 клас</b>	
<b>Українська мова</b>	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Українська література</b>	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Математика</b>	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П.,Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)(наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Зарубіжна література</b>	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Турянця В., Тихоненко С., Вітко М., ДжангобековаТ.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Англійська мова</b>	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Інтегрований курс «Пізнаємо природу»</b>	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніук Т.В.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Географія</b>	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795) (у редакції наказу МОН України від 09.02.2022 № 143)
<b>Історія. Всесвітня історія</b>	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Технології</b>	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю.,

	Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)(наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»</b>	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт.Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О.,Седоченко А., Сорока І., Страшко С.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Інформатика</b>	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В., Барна О.В.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Фізична культура</b>	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоець Г. А., Дутчак М. В.) (наказ МОН України від 22.08.2024 № 1185)
<b>Інтегрований курс «Мистецтво»</b>	Модельна навчальною програма «Мистецтво. 5–6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>Етика</b>	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)(наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
<b>7 клас</b>	
<b>Українська мова</b>	Модельної навчальної програми «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К.В., Попова Т. Д.) (наказ МОН від 24.07.2023 № 883).
<b>Українська література</b>	Модельна навчальна програма «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.) (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883)
<b>Алгебра</b>	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.) (наказ МОН України від 12.07.2021 No 795, у редакції наказу МОН України від 09.02.2022 No 143)
<b>Геометрія</b>	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Панченко С. Ю.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 06.09.2023 No 1090)
<b>Зарубіжна література</b>	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісасва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тихоненко С., Вітко М., ДжангобековаТ.). (наказ МОН України від 10 жовтня 2023 року No 1226)
<b>Англійська мова</b>	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіур Т. М.) (наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)

<b>Біологія</b>	Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П. ) (наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090)
<b>Географія</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи» (
<b>Хімія</b>	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор: Григорович О.В. Для закладів загальної середньої освіти. (наказ МОН України від 27.12.2023 № 1575)
<b>Фізика</b>	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ МОН України від 16 серпня 2023 № 1001)
<b>Історія України</b>	Модельна навчальна програма «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.) (наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090)
<b>Всесвітня історія</b>	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.) (наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090)
<b>Технології</b>	Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.) (наказ МОН від 16.08.2023 № 1001)
<b>Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»</b>	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів середньої освіти (Шиян О.І., Дяків В.Г., Седоченко А.Б., Страшко С.В.) (наказ МОН України від 16.08.2023 № 1001)
<b>Інформатика</b>	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н. В., Барна О. В.) (наказ МОН України від 06.09.2023 № 1090)
<b>Фізична культура</b>	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрин А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дугчак М. В.) (наказ МОН України від 22.08.2024 № 1185)
<b>Мистецтво</b>	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.) (наказ МОН України від 24.07.2023 № 883)
<b>8 клас</b>	
<b>Українська мова</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).
<b>Українська література</b>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

<b>Алгебра</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Геометрія</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Зарубіжна література</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 6-9 класи» (наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698)
<b>Англійська мова</b>	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
<b>Біологія</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Географія</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Хімія</b>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Фізика</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Історія України</b>	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. 7-9 класи». (наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698)
<b>Всесвітня історія</b>	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія. 7-9 класи». (наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698)
<b>Трудове навчання</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Основи здоров'я</b>	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Основи здоров'я. 6-9 класи» (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)
<b>Інформатика</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Фізична культура</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Тимчик М. В., Алексейчук Є. Ю. та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
<b>Мистецтво</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>9 клас</b>	

<b>Українська мова</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804).
<b>Українська література</b>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Алгебра</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Геометрія</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (авт. Бурда М. І., Мальований Ю. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Зарубіжна література</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 6-9 класи» (наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698)
<b>Англійська мова</b>	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
<b>Біологія</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Географія</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Хімія</b>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Фізика</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Історія України</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 7-9 класи». (наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698)
<b>Всесвітня історія</b>	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. Всесвітня історія. 7-9 класи». (наказ МОН України від 03 серпня 2022 року № 698)
<b>Правознавство</b>	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех Т.О., Пометун О. І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Трудове навчання</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
<b>Основи здоров'я</b>	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Основи здоров'я. 6-9 класи» (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)
<b>Інформатика</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

<b>Фізична культура</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Тимчик М. В., Алексейчук Є. Ю. та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
<b>Мистецтво</b>	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. «Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

## **V. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ**

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей навчального процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різниться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарт та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в

освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

**Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти** здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне

відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

При виконанні обов'язкового виду роботи учителі мають **розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН. Інформація про критерії оцінювання доноситься до учнів у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, на сайті гімназії.

Упродовж навчання в 1-4 класах здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Результат оцінювання особистісних надбань здобувачів освіти 1 – 4 класів виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання здобувачів освіти у **1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою** на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 30.08.2024 №7).

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів освіти початкової освіти (додаток 1 наказу МОН України від 13.07.2021 № 813).

### **РАМКА** **оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів** **закладів загальної середньої освіти**

<b>Рівень результатів навчання</b>	<b>Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці</b>
<b>Високий</b>	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти;</p> <p>характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості;</p> <p>установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти;</p> <p>застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації;</p> <p>перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму) / текстову;</p> <p>прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються</p>



	<p>об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії</p>
<b>Достатній</b>	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; утворює об'єкти; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами;</p> <p>застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову;</p> <p>пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки</p>
<b>Середній</b>	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання;</p> <p>називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, утворює об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками; відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя;</p> <p>коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення / виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.</p>
<b>Початковий</b>	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами;</p> <p>називає окремі ознаки об'єктів;</p>

	<p>відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок; знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/прочитаної інформації усно / за допомогою малюнка; коментує окремі операції короткими репліками на основі пропонуванних запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату</p>
--	---

Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу освіти.

**Формувальне оцінювання** розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. **Результати формувального оцінювання** виражаються **вербальною оцінкою** учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час само оцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендується проводити **тематичні діагностувальні роботи**. **Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком** про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання **фіксуються у зошитах** для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, **повідомляючи учням та їхнім батькам**.

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. **Підсумкова оцінка за рік** визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка **фіксується** у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

**Підсумкове оцінювання** передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у **5 - 6 класах** - здійснюється за **12-бальною системою (шкалою)**, а його результати позначають цифрами від 1 до 12 на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 30.08.2024 №7).

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти можна застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти

#### Додаток 2

відповідно до додатку 2 методичних рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» (наказ МОН України №4.5/2303-21 від 06.серпня 2021р).

### ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (5-6 класи)

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
<i>Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i>	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використовує інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію;

		логічних неточностей	графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел	аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації
<i>Комунікація, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій</i>	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження; презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)
<i>Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом</i>	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя або інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком; може порівняти окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми; складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання; може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід; може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення
<i>Рефлексія власної навчально-</i>	Учень / учениця розпізнає помилки, логічні	Учень / учениця самостійно або з допомогою	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим

<i>пізнавальної діяльності</i>	або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	керівництвом учителя чи інших осіб : успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	керівництвом учителя чи інших осіб аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання
--------------------------------	--	---	---	---

Оцінювання **результатів навчання здобувачів освіти** здійснюється відповідно до наказу МОН України від 02 серпня 2024 року №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

Зміст освітньої програми спрямований на формування у здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують

подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

## **VI. ІНШІ СКЛАДОВІ, ЩО ВРАХОВУЮТЬ СПЕЦИФІКУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

### **VI.1 Інклюзивне навчання.**

На виконання абзацу двадцять другого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів від 10 квітня 2019 р. № 530 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти», згідно висновків інклюзивно-ресурсного центру та заяв батьків організоване інклюзивне навчання двох учнів гімназії: Власюка Богдана 1 клас та Олексійчука Романа – 6 клас.

З метою підвищення ефективності навчального процесу розроблено Індивідуальні навчальні плани з адаптацією та модифікацією навчальних предметів, запроваджено корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку дітей.

Власюк Богдан: розвиток мовлення; корекція розвитку.

Олексійчук Роман: корекція розвитку (пізнавальної діяльності), корекція розвитку (когнітивної та емоційно-вольової сфери).

Така робота передбачає вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, і потребує впровадження особистісно орієнтованих програм навчання та реабілітації за індивідуальним та диференційованим підходом.